ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JULIANE KOKOTT
της 18ης Μαρτίου 2010[1]

I — Εισαγωγή

1. Στην παρούσα αναιρετική διαδικασία πρέπει να εξεταστεί το πρόβλημα των προθεσμιών για την οριστική κατανομή μεταξύ των κρατών μελών των κονδυλίων για την αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων.

2. Αντικείμενο της διαδικασίας είναι η διαφορά που έχει ανακύψει μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας (στο εξής: αναιρεσείουσα) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: Επιτροπή) σχετικά με τη σημασία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000. Συναφώς τίθεται κυρίως το ερώτημα αν η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη, με την απόφαση που εξέδωσε σχετικά με την κατανομή των κονδυλίων που χορηγούνταν στα κράτη μέλη για το οικονομικό έτος 2006, ορισμένα στοιχεία που της διαβίβασε η Ελληνική Δημοκρατία μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάσσεται με την εν λόγω διάταξη.

3. Με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2008 (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση)[2] το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: Πρωτοδικείο) απέρριψε ως αβάσιμη την προσφυγή με την οποία η Ελληνική Δημοκρατία ζητούσε την ακύρωση ή τη μεταρρύθμιση της απόφασης 2006/669/ΕΚ, περί καθορισμού της οριστικής κατανομής των κονδυλίων που χορηγούνται στα κράτη μέλη[3], προβάλλοντας ως λόγο ακύρωσης το ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη με την απόφασή της ορισμένα στοιχεία που της είχε ανακοινώσει η Ελληνική Δημοκρατία μετά τη λήξη της σχετικής προθεσμίας.

4. Με την αίτηση αναίρεσης που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 6 Φεβρουαρίου 2009, η Ελληνική Δημοκρατία ζητεί την αναίρεση της απόφασης του Πρωτοδικείου και επαναλαμβάνει τα αιτήματα που είχε υποβάλει με την προσφυγή της.

II — Νομικό πλαίσιο

5. Το Πρωτοδικείο εξέθεσε το νομικό πλαίσιο στις σκέψεις 1 έως 5 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ως εξής:

«1 Οι κανόνες που ρυθμίζουν την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή των

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

2 — Υπόθεση Τ-339/06, Ελλάδα κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. II-3525).

3 — Απόφαση 2006/669/ΕΚ, της 4ης Οκτωβρίου 2006, περί καθορισμού της οριστικής κατανομής των κονδυλίων που χορηγούνται στα κράτη μέλη για το οικονομικό έτος 2006, όσον αφορά ορισμένο αριθμό εκταρίων, για την αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων βάσει του κανονισμού 1493/1999 (ΕΕ L 275, σ. 62, στο εξής: απόφαση της Επιτροπής).

αμπελώνων περιέχονται στον κανονισμό (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς (ΕΕ L 179, σ. 1), και στον κανονισμό (ΕΚ) 1227/2000 της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 2000, περί καθορισμού λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς, και ιδίως σχετικά με το δυναμικό παραγωγής (ΕΕ L 143, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.

2 Το άρθρο 14 του κανονισμού 1493/1999 ορίζει:

"1. Η Επιτροπή χορηγεί κατ' έτος ένα πρώτο τμήμα των πιστώσεων στα κράτη μέλη, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τις καταστάσεις και τις ειδικές ανάγκες, καθώς και τις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για την επίτευξη του στόχου του συστήματος.

2. Η αρχική χορήγηση προσαρμόζεται σε συνάρτηση με τις πραγματικές δαπάνες και βάσει των αναθεωρημένων προβλέψεων δαπανών που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη το στόχο του συστήματος και εντός των ορίων των διαθέσιμων κονδυλίων.

[…]"

3 Το άρθρο 16 του κανονισμού 1227/2000 τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον κανονισμό (ΕΚ) 1841/2003 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2003, περί τροποποιήσεως του κανονισμού 1227/2000 (ΕΕ L 268, σ. 58). Κατόπιν αυτού, το εν λόγω άρθρο, όπως ίσχυε για το οικονομικό έτος 2006, είχε ως εξής:

"1. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, μέχρι τις 10 Ιουλίου εκάστου έτους, σχετικά με το σύστημα αναδιάρθρωσης και μετατροπής:

α) κατάσταση των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιουνίου του τρέχοντος οικονομικού έτους, καθώς και τη σχετική συνολική έκταση·

β) κατάσταση των εκκαθαρισθεισών δαπανών στις 30 Ιουνίου του τρέχοντος οικονομικού έτους, καθώς και τη σχετική συνολική έκταση·

[…]

2. Με την επιφύλαξη των γενικών κανόνων περί δημοσιονομικής πειθαρχίας, όταν οι πληροφορίες τις οποίες οφείλουν να διαβιβάσουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι ελλιπείς ή δεν έχει τηρηθεί η προθεσμία, η Επιτροπή προβαίνει σε μείωση των προκαταβολών κατά την ανάληψη των γεωργικών δαπανών σε προσωρινή και κατ' αποκοπή βάση."

4 Το άρθρο 17 του κανονισμού 1227/2000 τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον κανονισμό (ΕΚ) 315/2003 της Επιτροπής, της 19ης Φεβρουαρίου 2003, περί τροποποιήσεως του κανονισμού 1227/2000 (ΕΕ L 46, σ. 9), και με τον κανονισμό (ΕΚ) 1203/2003 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2003 (ΕΕ L 168, σ. 9). Κατόπιν αυτού, το εν λόγω άρθρο, όπως ίσχυε για το οικονομικό έτος 2006, είχε ως εξής:

"1. Για κάθε κράτος μέλος, οι δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν και εκκαθαρίστηκαν και δηλώνονται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους χρηματοδοτούνται μέχρι το ύψος των ποσών που κοινοποιούνται στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, υπό τον όρο ότι τα ανωτέρω ποσά δεν υπερβαίνουν συνολικώς το κονδύλιο που έχει διατεθεί στο κράτος μέλος κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] 1493/1999.

[...]

3. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, γίνονται αποδεκτές κατ' αναλογία, με τη χρήση του διαθέσιμου ποσού μετά από αφαίρεση του αθροίσματος, για όλα τα κράτη μέλη, των ποσών που κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, και των ποσών που δηλώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, από το συνολικό κονδύλιο που διατέθηκε στα κράτη μέλη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 του κανονισμού [...] 1493/1999. Η Επιτροπή κοινοποιεί στα κράτη μέλη, το συντομότερο δυνατό, μετά τις 30 Ιουνίου, το βαθμό στον οποίο μπορούν να γίνουν δεκτές οι αιτήσεις.

4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, στις περιπτώσεις που η συνολική έκταση που κοινοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, είναι μικρότερη από τον αριθμό εκταρίων που εμφαίνονται στο διατιθέμενο κονδύλιο κατά το υπόψη οικονομικό έτος στο κράτος μέλος, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] 1493/1999, η δηλούμενη δαπάνη για το υπόψη οικονομικό έτος χρηματοδοτείται μόνον έως ένα ποσό ίσο με το αποτέλεσμα που προκύπτει από τη διαίρεση της συνολικής εκτάσεως που ανακοινώθηκε διά του ποσού της μέσης ενίσχυσης ανά εκτάριο όπως προκύπτει από τη σχέση μεταξύ του ποσού που διατέθηκε στο κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] 1493/1999 και του αριθμού των προβλεπόμενων εκταρίων.

Το ποσό αυτό σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερο από τις δαπάνες που δηλώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο α΄.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, εφαρμόζεται ανοχή 5% επί της συνολικής εκτάσεως που ανακοινώθηκε σε σχέση με αυτή που εμφαίνεται στα διατεθέντα κονδύλια του εν λόγω οικονομικού έτους.

Τα ποσά που δεν χρηματοδοτούνται σε εφαρμογή της παρούσας παραγράφου δεν είναι διαθέσιμα για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 3.

[…]

8. Οι αναφορές σε δεδομένο οικονομικό έτος γίνονται ως προς τις πληρωμές που όντως πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη στο διάστημα μεταξύ της 16ης Οκτωβρίου και της 15ης Οκτωβρίου του επόμενου έτους.

[…]"

5 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1258/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 160, σ. 103), ορίζει:

"Η Επιτροπή αποφασίζει μηνιαίες προκαταβολές έναντι του καταλογισμού των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τους εγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμών.

Οι δαπάνες του Οκτωβρίου εντάσσονται στον Οκτώβριο, εφόσον πραγματοποιήθηκαν από την 1η έως τις 15 Οκτωβρίου, και στο Νοέμβριο, εφόσον πραγματοποιήθηκαν από τις 16 έως τις 31 Οκτωβρίου. Οι προκαταβολές καταβάλλονται στο κράτος μέλος το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες."

[…]»

III — Τα πραγματικά περιστατικά και η απόφαση της Επιτροπής

6. Το Πρωτοδικείο παρέθεσε τα πραγματικά περιστατικά και την απόφαση της Επιτροπής στις σκέψεις 6 έως 14 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ως εξής.

«6 Για το οικονομικό έτος 2006 (16 Οκτωβρίου 2005-15 Οκτωβρίου 2006), το κονδύλια που επρόκειτο να χορηγηθούν, βάσει ενδεικτικής κατανομής, στα κράτη μέλη για την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή των αμπελώνων δυνάμει του κανονισμού 1492/1999 καθορίστηκαν με την απόφαση 2005/716/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2005, για καθορισμό της ενδεικτικής κατανομής των κονδυλίων που χορηγούνται στα κράτη μέλη για την περίοδο 2005/2006, όσον αφορά ορισμένο αριθμό εκταρίων, για την αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 271, σ. 45). Σύμφωνα με το παράρτημα αυτής της αποφάσεως περί ενδεικτικής κατανομής, το κονδύλιο για την Ελληνική Δημοκρατία ανερχόταν σε 8 574 504 ευρώ και αντιστοιχούσε σε έκταση 1 249 εκταρίων.

7 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 του κανονισμού 1493/1999 και του άρθρου 16 του κανονισμού 1227/2000, οι ελληνικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή, στις 10 Ιουλίου 2006, κατάσταση των δαπανών που αφορούσαν την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή των αμπελώνων για το οικονομικό έτος 2006, προκειμένου

να τους χορηγηθεί το σχετικό κονδύλιο. Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό, οι συνολικές δαπάνες ανέρχονταν σε 6 829 204,46 ευρώ και η αντίστοιχη έκταση σε 788,002 εκτάρια.

8 Στις 22 Σεπτεμβρίου 2006, οι ελληνικές αρχές ενημέρωσαν με επιστολή τους την Επιτροπή ότι διαπιστώθηκε μηχανογραφικό σφάλμα στην καταχώριση των οικείων αριθμητικών δεδομένων και ότι η έκταση που έπρεπε να ληφθεί υπόψη ήταν 1 102,271 εκτάρια. Διευκρίνισαν ότι αυτός ο αριθμός αντιστοιχούσε στο άθροισμα της συνολικής εκτάσεως που αναγραφόταν στον συνημμένο στο έγγραφο της 10ης Ιουλίου 2006 πίνακα, ο οποίος αφορούσε τις δαπάνες αναδιαρθρώσεως και μετατροπής των αμπελώνων στην Ελλάδα που είχαν πραγματοποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2006, ήτοι 1 085,391 εκτάρια, και της συνολικής εκτάσεως που αναγραφόταν στον συνημμένο στο έγγραφο της 10ης Ιουλίου 2006 πίνακα, ο οποίος αφορούσε τις δαπάνες αναδιαρθρώσεως και μετατροπής του αμπελώνα που είχαν εκκαθαριστεί έως τις 30 Ιουνίου 3006, ήτοι 16,88 εκτάρια. Οι ελληνικές αρχές υπενθύμισαν επίσης ότι οι συνολικές δαπάνες ανέρχονταν σε 6 829 204,46 ευρώ.

9 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2006, κατά τη διάρκεια της 890ής συνεδριάσεως της επιτροπής διαχείρισης οίνου, οι ελληνικές αρχές επανέφεραν στην Επιτροπή το αίτημά τους να ληφθούν υπόψη τα διορθωμένα στοιχεία. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής απέρριψαν προφορικώς το αίτημα των ελληνικών αρχών, επισημαίνοντας ότι τα στοιχεία αυτά υποβλήθηκαν εκπροθέσμως.

10 Στις 4 Οκτωβρίου 2006, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2006/669/ΕΚ, περί καθορισμού της οριστικής κατανομής των κονδυλίων που χορηγούνται στα κράτη μέλη για το οικονομικό έτος 2006, όσον αφορά ορισμένο αριθμό εκταρίων, για την αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων βάσει του κανονισμού 1493/1999 (ΕΕ L 275, σ. 62) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Κατά την ίδια ημερομηνία, ένας εκπρόσωπος της Επιτροπής συναντήθηκε με εκπροσώπους των ελληνικών αρχών, στους οποίους εξήγησε ότι ήταν αδύνατο, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών προθεσμιών, να ευδοκιμήσει το αίτημά τους να ληφθούν υπόψη τα κοινοποιηθέντα στις 22 Σεπτεμβρίου 2006 διορθωμένα στοιχεία.

11 Στις 16 Οκτωβρίου 2006, οι ελληνικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή έγγραφο με το οποίο της ζήτησαν να τροποποιήσει το παράρτημα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η Επιτροπή δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα αυτό.

12 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έλαβε υπόψη, όσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία, τα στοιχεία που της κοινοποίησαν οι ελληνικές αρχές στις 10 Ιουλίου 2006.

13 Από την έκτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή επέβαλε στην Ελληνική Δημοκρατία την “κύρωση” που προβλέπει το άρθρο 17, παράγραφος 4, του κανονισμού 1227/2000, μειώνοντας, κατά την οριστική κατανομή, το σχετικό κονδύλιο κατά 1 129 015 ευρώ.

14 Σύμφωνα με το παράρτημα της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ποσό που χορηγήθηκε ως κονδύλιο για την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή των αμπελώνων στην Ελληνική Δημοκρατία ανέρχεται σε 5 700 190 ευρώ για συνολική έκταση 788 εκταρίων.»

IV — Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί στην αναιρετική διαδικασία

7. Η Ελληνική Δημοκρατία, με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Νοεμβρίου 2006, άσκησε προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά της απόφασης 2006/669. Η προσφυγή αυτή στηριζόταν σε πέντε λόγους ακύρωσης. Ο πρώτος λόγος στηριζόταν στον ισχυρισμό ότι η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 έχει απλώς ενδεικτικό χαρακτήρα, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ακόμη και τα στοιχεία που διαβιβάζονται μετά τη λήξη της. Ο δεύτερος λόγος αφορούσε την παραβίαση της αρχής της αγαστής συνεργασίας, ο τρίτος την παραβίαση των αρχών της καλής πίστης και της χρηστής διοίκησης, ο τέταρτος την παραβίαση της αρχής αναλογικότητας και ο πέμπτος την παραβίαση της αρχής της πρακτικής αποτελεσματικότητας.

8. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Πρωτοδικείο επικύρωσε στις 11 Δεκεμβρίου 2008 την απόφαση της Επιτροπής, οπότε απέρριψε την προσφυγή της Ελληνικής Δημοκρατίας και καταδίκασε την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

9. Κατά της παραπάνω απόφασης η Ελλάδα έχει υποβάλει την υπό κρίση αίτηση αναίρεσης, με την οποία ζητεί

— να γίνει δεκτή η αίτηση αυτή,

— να εξαφανιστεί η απόφαση του Πρωτοδικείου,

— να γίνει δεκτή η προσφυγή της σύμφωνα με το αιτητικό της και

— να καταδικαστεί η Επιτροπή στα έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας καθώς και της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου.

10. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο

— να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης ως απαράδεκτη και αβάσιμη και

— να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

11. Σχετικά με την αίτηση αναίρεσης διεξήχθη ενώπιον του Δικαστηρίου η έγγραφη διαδικασία. Κανείς από τους διαδίκους δεν ζήτησε τη διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας.

V — Νομική ανάλυση

Α — *Επί του παραδεκτού της αίτησης αναίρεσης*

12. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η αίτηση αναίρεσης είναι απαράδεκτη, διότι η αναιρεσείουσα απλώς επαναλαμβάνει τα επιχειρήματα που ανέπτυξε στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας.

13. Ο ισχυρισμός αυτός της Επιτροπής μαρτυρεί όμως άγνοια της πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με το ζήτημα του παραδεκτού των αιτήσεων αναίρεσης.

14. Δεν αμφισβητείται ότι, κατά πάγια νομολογία, δεν πληροί τις επιταγές περί αιτιολόγησης που απορρέουν από το άρθρο 51 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου και από το άρθρο 112, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναίρεσης η οποία περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που έχουν ρητώς απορριφθεί από αυτό [4]. Πράγματι, μια τέτοια αίτηση αναίρεσης αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής, πράγμα που, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου [5].

15. Από την παραπάνω περίπτωση διαφέρει όμως η αίτηση αναίρεσης που βάλλει σαφώς κατά της απόφασης του Πρωτοδικείου και των αιτιολογιών της, χρησιμοποιώντας συναφώς επιχειρήματα που είχαν διατυπωθεί πρωτοδίκως κατά της απόφασης της Επιτροπής.

16. Είναι αυτονόητο ότι τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζήτησης κατά την αναιρετική διαδικασία, αν ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο [6]. Μια από τις βασικές πτυχές του έργου του Δικαστηρίου, όταν εκδικάζει αναιρέσεις, είναι ακριβώς η διασαφήνιση των ερμηνευτικών αυτών ζητημάτων.

17. Η υπό εξέταση αίτηση αναίρεσης βάλλει συγκεκριμένα κατά της θέσης που έχει λάβει το Πρωτοδικείο επί διαφόρων νομικών ζητημάτων που υποβλήθηκαν στην κρίση του σε πρώτο βαθμό. Στην αίτηση αναίρεσης παρατίθενται επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης καθώς και οι λόγοι και τα επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται η εν λόγω αίτηση.

4 — Αποφάσεις της 16ης Μαΐου 2002, C-321/99 P, ARAP κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. I-4287, σκέψη 48), της 22ας Ιανουαρίου 2004, C-353/01 P, Mattila κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. I-1073, σκέψη 27), και της 29ης Απριλίου 2004, C-496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta (Συλλογή 2004, σ. I-3801, σκέψη 50).

5 — Διάταξη της 25ης Μαρτίου 1998, C-174/97 P, FFSA κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-1303, σκέψη 24).

6 — Απόφαση της 13ης Ιουλίου 2000, C-210/98 P, Salzgitter κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-5843, σκέψη 43).

18. Κατά συνέπεια, η αίτηση αναίρεσης είναι παραδεκτή.

Κατά την αναιρεσείουσα, η Επιτροπή έπρεπε συνεπώς να λάβει υπόψη, με την απόφασή της, τα στοιχεία που υποβλήθηκαν μετά τη λήξη της προθεσμίας. Αντίθετα, το Πρωτοδικείο, δεχόμενο την άποψη της Επιτροπής, έκρινε ότι η προθεσμία είναι αποκλειστική. Την κρίση αυτή του Πρωτοδικείου προσβάλλει η Ελληνική Δημοκρατία με τον πρώτο λόγο αναίρεσης.

Β — *Επί του βασίμου της αίτησης αναίρεσης*

21. Τόσο το γράμμα του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000, όσο και η όλη οικονομία της ρύθμισης, καθώς και ορισμένες τελεολογικές σκέψεις σχετικά με το γράμμα και το πνεύμα της ρύθμισης της προθεσμίας εντός του ρυθμιστικού πλαισίου της, επιβεβαιώνουν πάντως τελικά την ορθότητα της άποψης του Πρωτοδικείου. Η προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 αποτελεί αποκλειστική προθεσμία με επιτακτικό χαρακτήρα.

19. Η Ελληνική Δημοκρατία προβάλλει τρεις λόγους αναίρεσης. Ο πρώτος στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου βασίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 16, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000. Με τον δεύτερο λόγο η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα, με την απόφασή του, ορισμένες γενικές αρχές του δικαίου. Τέλος, κατά την Ελληνική Δημοκρατία, η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης είναι αντιφατική.

α) Το γράμμα της διάταξης

1. Επί του πρώτου λόγου αναίρεσης

22. Πρέπει να συμφωνήσουμε με το Πρωτοδικείο ότι το γράμμα του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 συνηγορεί υπέρ του συμπεράσματος ότι η προθεσμία που προβλέπει το εν λόγω άρθρο έχει επιτακτικό χαρακτήρα.

20. Η Ελληνική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000, η οποία λήγει στις 10 Ιουλίου κάθε έτους, είναι, αντίθετα από ό,τι δέχτηκε το Πρωτοδικείο, ενδεικτική.

23. Στο κείμενο του άρθρου 16, παράγραφος 1, προβλέπεται, σε όλες σχεδόν τις γλώσσες, ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα απαριθμούμενα στην εν λόγω διάταξη στοιχεία «το αργότερο» στις

10 Ιουλίου κάθε έτους. Τούτο αποτελεί ένδειξη για το ότι πρόκειται για προθεσμία με επιτακτικό χαρακτήρα, δηλαδή για αποκλειστική προθεσμία, δεδομένου μάλιστα ότι δεν χρειάζεται, για να γίνει δεκτό ότι πρόκειται περί αποκλειστικής προθεσμίας, να χρησιμοποιείται η φράση «μη δυνάμενη να παρατα-θεί» [7]. Αν μια πράξη πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο στις 10 Ιουλίου του έτους, η διενέργειά της την επόμενη ημέρα είναι ήδη εκπρόθεσμη και, συνεπώς, δεν είναι καταρχήν δυνατή.

24. Μολονότι η διατύπωση που χρησιμοποιείται σε τρεις γλώσσες (τα ελληνικά, τα πορτογαλικά και τα ρουμανικά) για το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 είναι ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα στοιχεία «μέχρι» τις 10 Ιουλίου κάθε έτους, η διατύπωση αυτή δεν προσδίδει στην εν λόγω διάταξη καμία διαφορετική έννοια από ό,τι η διατύπωση στις άλλες γλώσσες.

β) Ερμηνεία με γνώμονα την οικονομία της ρύθμισης

25. Η Ελληνική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το γεγονός ότι η προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 έχει απλώς και μόνο ενδεικτικό χαρακτήρα προκύπτει από την ερμηνεία της εν λόγω διάταξης εντός της όλης οικονομίας της ρύθμισης. Από τη ρύθμιση του άρθρου 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000 προκύπτει τελικά, κατά την Ελληνική Κυβέρνηση, ότι η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη της, στο πλαίσιο της οριστικής κατανομής των κονδυλίων, ακόμη και τις δηλώσεις που περιέρχονται στις υπηρεσίες της μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 1.

26. Κατά το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000, «όταν οι πληροφορίες τις οποίες οφείλουν να διαβιβάσουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι ελλιπείς ή δεν έχει τηρηθεί η προθεσμία, η Επιτροπή προβαίνει σε μείωση των προκαταβολών κατά την ανάληψη των γεωργικών δαπανών σε προσωρινή και κατ' αποκοπή βάση».

27. Η Ελληνική Δημοκρατία λαμβάνει ως αφετηρία για την επιχειρηματολογία της το γράμμα της παραγράφου 2, η οποία προβλέπει ως κύρωση για την ελλιπή ή εκπρόθεσμη διαβίβαση την προσωρινή και κατ' αποκοπή μείωση. Από τη διατύπωση αυτή προκύπτει κατ' ανάγκη, κατά την Ελληνική Δημοκρατία πάντα, ότι η κύρωση πρέπει να αίρεται εκ των υστέρων, αν η διαβίβαση των στοιχείων συμπληρωθεί ή πραγματοποιηθεί για πρώτη φορά μετά τη λήξη της προθεσμίας. Για «προσωρινή κύρωση» μπορεί να γίνεται λόγος, σε τελική ανάλυση, μόνο αν υπάρχει η δυνατότητα άρσης εκ των υστέρων της κύρωσης αυτής χάρη σε —εκπρόθεσμη— διαβίβαση κατά το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000.

7 — Το Πρωτοδικείο παρέπεμψε συναφώς στις αποφάσεις της 30ής Νοεμβρίου 1972, 32/72, Wasaknäcke (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 275, σκέψη 2), και της 13ης Δεκεμβρίου 1972, 52/72, Walzenmühle Magstadt (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 311, σκέψη 2).

28. Στη συνέχεια της επιχειρηματολογίας της η Ελληνική Δημοκρατία διατυπώνει ένα συμπέρασμα που βασίζεται σε επιχείρημα από το μείζον στο έλασσον. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή είχε τονίσει κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία ότι το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000 ρυθμίζει, σύμφωνα με το γράμμα του, μόνο την περίπτωση παράλειψης της διαβίβασης των στοιχείων ή ελλιπούς απλώς διαβίβασης και όχι την προκείμενη περίπτωση, όπου η διαβίβαση ήταν κατά τα φαινόμενα πλήρης, αλλά στην ουσία πλημμελής.

29. Κατά την άποψη της Ελληνικής Δημοκρατίας, από το άρθρο 16, παράγραφος 2, προκύπτει συνεπώς ότι ακόμη και στην προκείμενη περίπτωση εμπρόθεσμης διαβίβασης ελλιπών στοιχείων υπάρχει η δυνατότητα εκ των υστέρων διαβίβασης (διορθωμένων) στοιχείων. Πράγματι, το κράτος που εκπλήρωσε την υποχρέωσή του να διαβιβάσει τα στοιχεία κατά το άρθρο 16, παράγραφος 1, τηρώντας την προβλεπόμενη από το άρθρο αυτό προθεσμία και το οποίο απλώς υπέπεσε σε κάποιο σφάλμα σε σχέση με τα στοιχεία αυτά δεν επιτρέπεται να περιάγεται τελικά σε χειρότερη θέση από ό,τι το κράτος που έχει παραβεί εξαρχής την προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1. Αμφότερα τα κράτη αυτά έχουν, βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000, τη δυνατότητα της εκ των υστέρων διαβίβασης στοιχείων, τα οποία θα πρέπει στη συνέχεια να λάβει υπόψη η Επιτροπή κατά τον καθορισμό της οριστικής κατανομής των κονδυλίων.

30. Η βασική αυτή επιχειρηματολογία της Ελληνικής Δημοκρατίας σε σχέση με τον πρώτο λόγο αναίρεσης δεν μπορεί πάντως να γίνει τελικά δεκτή.

31. Εκ πρώτης όψεως η επιχειρηματολογία της Ελληνικής Δημοκρατίας φαίνεται απόλυτα πειστική. Εφόσον μια νομοθετική ρύθμιση προβλέπει, σε περίπτωση μη τήρησης προθεσμίας, την επιβολή «προσωρινής» κύρωσης, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι προβλέπεται σιωπηρά η δυνατότητα πραγματοποίησης εκ των υστέρων της παραλειφθείσας πράξης. Αν η πράξη αυτή δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί εκ των υστέρων και να ληφθεί στη συνέχεια υπόψη για την έκδοση της σχετικής απόφασης, δεν θα μπορούσε να γίνεται λόγος για απλώς προσωρινή κύρωση.

32. Αν όμως το γράμμα του άρθρου 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000 εξεταστεί ενδελεχώς, καθίσταται σαφές ότι από τη φράση «μείωση σε προσωρινή βάση», η οποία χρησιμοποιείται στην εν λόγω διάταξη, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι για την προσβαλλόμενη εν προκειμένω απόφαση της Επιτροπής έπρεπε να έχουν ληφθεί υπόψη τα στοιχεία που διαβίβασε εκ των υστέρων η Ελληνική Δημοκρατία.

33. Συγκεκριμένα, το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000 προβλέπει, σε περίπτωση εκπρόθεσμης ή ελλιπούς διαβίβασης κατά την παράγραφο 1, τη «μείωση *των προκαταβολών* κατά την ανάληψη των γεωργικών δαπανών σε προσωρινή και κατ' αποκοπή βάση».

34. Το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000 αναφέρεται συνεπώς στη διαδικασία που προβλέπεται για την καταβολή των κονδυλίων στα κράτη μέλη στο πλαίσιο

της κοινής γεωργικής πολιτικής. Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1258/1999, η Επιτροπή π.χ. θέτει στη διάθεση των κρατών μελών, υπό μορφή προκαταβολών έναντι του καταλογισμού των δαπανών που διενεργούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, τις πιστώσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών αυτών.

35. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1258/1999, η Επιτροπή αποφασίζει μηνιαίες προκαταβολές έναντι του καταλογισμού των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τους εγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμών, οι δε προκαταβολές πραγματοποιούνται το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες.

36. Αν επομένως ένα κράτος μέλος δεν προβεί, εντός της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000, σε διαβίβαση των στοιχείων που προβλέπει η εν λόγω διάταξη ή προβεί σε διαβίβαση ελλιπών στοιχείων, η συνέπεια είναι, κατά το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, η προσωρινή μείωση των προκαταβολών που χορηγούνται με βάση το άρθρο 7 του κανονισμού 1258/1999 έναντι του καταλογισμού των μηνιαίων δαπανών που έχει υποβάλει το οικείο κράτος μέλος. Πρόκειται για ένα συνεχές μέσο πίεσης, ώστε τα κράτη μέλη να αναγκάζονται να τηρούν την προθεσμία διαβίβασης που προβλέπει το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000. Αν το κράτος μέλος εκπληρώσει την υποχρέωσή του να διαβιβάσει τα στοιχεία, η προσωρινή μείωση δεν έχει πλέον λόγο ύπαρξης.

37. Η κύρωση αυτή και μόνο, δηλαδή η μείωση των προκαταβολών που διενεργούνται μηνιαίως έναντι του καταλογισμού των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί από τους εγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμών, είναι προσωρινή κατά το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000, πράγμα που σημαίνει ότι η μείωση αυτή χάνει κάθε λόγο ύπαρξης σε περίπτωση εκ των υστέρων διαβίβασης στοιχείων.

38. Η Επιτροπή όμως, με την προσβαλλόμενη στην υπό κρίση υπόθεση απόφασή της, δεν προέβη σε καμία μείωση των προκαταβολών που επρόκειτο να λάβει η Ελληνική Δημοκρατία έναντι του καταλογισμού των γεωργικών δαπανών της, δεν τίθεται δηλαδή καν ζήτημα μείωσης με βάση το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000.

39. Το αντικείμενο της ρύθμισης που περιέχεται στην προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής είναι, αντίθετα, τελείως διαφορετικό.

40. Η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη στην υπό κρίση υπόθεση απόφασή της, προέβη στον καθορισμό της *οριστικής* κατανομής μεταξύ των κρατών μελών των συναρτώμενων προς τα εκτάρια κονδυλίων για το οικονομικό έτος 2006, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 1493/1999. Η οριστική κατανομή αυτή δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο «προσωρινής μείωσης» κατά το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000, πράγμα που σημαίνει ότι από την προσωρινότητα της προβλεπόμενης στην εν λόγω διάταξη μείωσης δεν μπορεί να συναχθεί κανένα συμπέρασμα σχετικά με το ζήτημα αν τα στοιχεία που περιέρχονται στην Επιτροπή μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 1, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την οριστική κατανομή των κονδυλίων. Η Ελληνική Δημοκρατία

επιλέγει τελικά να χρησιμοποιήσει ένα εσφαλμένο μέγεθος αναφοράς στην επιχειρηματολογία της.

41. Το άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 1227/2000 δεν προβλέπει προφανώς όμως καμία προσωρινή μείωση που να αφορά την *οριστική* κατανομή των κονδυλίων κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 1493/1999. Αντίθετα, ρυθμίζει τις κατ' αποκοπή μειώσεις σε σχέση με έναν τελείως διαφορετικό τομέα: με τις *προκαταβολές* που πρέπει να καταβληθούν στην Ελληνική Δημοκρατία έναντι του καταλογισμού των γεωργικών δαπανών της. Από αυτό όμως δεν μπορεί να συναχθεί κανένα συμπέρασμα για το αν τα εκπροθέσμως διαβιβαζόμενα στοιχεία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό της οριστικής κατανομής των κονδυλίων.

42. Αν αρθεί αυτή η παρανόηση της Ελληνικής Κυβέρνησης, τότε η οικονομία των ρυθμίσεων που περιέχει το κεφάλαιο IV του κανονισμού 1227/2000 επιβεβαιώνει μάλιστα την ερμηνεία η οποία συνήχθη εξαρχής από το γράμμα του άρθρου 16, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού και σύμφωνα με την οποία η προβλεπόμενη από τη διάταξη αυτή προθεσμία έχει επιτακτικό χαρακτήρα.

43. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπενθυμιστεί καταρχάς το ρυθμιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 16 του κανονισμού 1227/2000. Πρόκειται για διάταξη εφαρμογής του κανονισμού 1493/1999 και συγκεκριμένα του άρθρου 14 του κανονισμού αυτού. Το τελευταίο αυτό άρθρο ρυθμίζει, στο πλαίσιο του δημοσιονομικού προγραμματισμού της Κοινότητας, την κατανομή των κονδυλίων μεταξύ των κρατών μελών για την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή των αμπελώνων.

44. Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1493/1999, η Επιτροπή καθορίζει πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους την προσωρινή κατανομή των ετήσιων πιστώσεων μεταξύ των κρατών μελών, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τις καταστάσεις και τις ειδικές ανάγκες, καθώς και τις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για την επίτευξη του στόχου του συστήματος. Για το κρίσιμο εν προκειμένω οικονομικό έτος ο καθορισμός αυτός έγινε με την απόφαση της Επιτροπής 2005/716, της 10ης Οκτωβρίου 2005.

45. Στη συνέχεια το άρθρο 14 προβλέπει, στην παράγραφο 2, ότι η προσωρινή κατανομή προσαρμόζεται σε συνάρτηση με τις πραγματικές δαπάνες και βάσει των αναθεωρημένων προβλέψεων δαπανών που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη, αφού ληφθούν υπόψη ο στόχος του συστήματος και το ύψος των διαθέσιμων κονδυλίων. Η προσαρμογή αυτή πραγματοποιήθηκε για το επίδικο έτος 2006 με την προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής.

46. Η υποχρέωση διαβίβασης στοιχείων, την οποία ρυθμίζει λεπτομερέστερα το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000, εξυπηρετεί την προετοιμασία της οριστικής αυτής κατανομής την οποία προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 1493/1999.

47. Χάρη στην αναγκαία, κατά το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, διαβίβαση των καταστάσεων των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν και των εκκαθαρισθεισών δαπανών του τρέχοντος οικονομικού

έτους, καθώς και χάρη στη δυνατότητα υποβολής αιτήσεων βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, για την περαιτέρω χρηματοδότηση των δαπανών του τρέχοντος οικονομικού έτους, πέρα από την προσωρινή κατανομή των κονδυλίων κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1493/1999, η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της τα αναγκαία στοιχεία για να προβεί στην οριστική κατανομή.

48. Η τελευταία αυτή κατανομή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να έχει προσωρινό μόνο χαρακτήρα για ορισμένα κράτη μέλη —πράγμα που θα προσπαθήσω να αποδείξω αμέσως παρακάτω, στηριζόμενος και σε τελεολογικές σκέψεις.

49. Συγκεκριμένα, από το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 1227/2000 συνάγεται ότι η καταβολή σε κράτος μέλος ποσού μεγαλύτερου από το ποσό που του είχε κατανεμηθεί προσωρινά βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 1, είναι δυνατή μόνο στην περίπτωση που μετά την αφαίρεση όλων των δαπανών που πραγματοποίησαν όντως τα κράτη μέλη κατά το οικείο οικονομικό έτος από τα ποσά που κατανεμήθηκαν κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1493/1999 εξακολουθούν να υπάρχουν διαθέσιμα κονδύλια. Η οριστική κατανομή των κονδυλίων εξαρτάται συνεπώς από το συγκεκριμένο ύψος των κονδυλίων που χορηγούνται στα άλλα κράτη μέλη, πράγμα που σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται καμία μεταγενέστερη μεμονωμένη μεταβολή.

50. Αντίθετα από ό,τι υποστηρίζει η Ελληνική Δημοκρατία, ούτε το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα κατά του επιτακτικού χαρακτήρα της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 16, παράγραφος 1.

51. Συγκεκριμένα, το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 ανάγει ρητά σε κριτήριο της οριστικής κατανομής των κονδυλίων από την Επιτροπή τα στοιχεία που δηλώθηκαν εντός της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 1. Ο ισχυρισμός της Ελληνικής Δημοκρατίας ότι κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές δαπάνες, άρα και οι διορθώσεις που επέρχονται μετά τη λήξη της προθεσμίας, δεν βρίσκει αντίθετα κανένα έρεισμα στο γράμμα της διάταξης αυτής.

52. Το συμπέρασμά μου σε αυτό το στάδιο της ανάλυσης είναι επομένως ότι η ερμηνεία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 με γνώμονα την οικονομία της ρύθμισης επιβεβαιώνει τη γραμματική ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία η προβλεπόμενη στην εν λόγω διάταξη προθεσμία έχει επιτακτικό χαρακτήρα.

γ) Τελεολογική ερμηνεία

53. Η ορθότητα των παραπάνω σκέψεων επιβεβαιώνεται επίσης από την τελεολογική ερμηνεία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000. Σύμφωνα με την ερμηνεία αυτή, η έννοια και ο σκοπός των άρθρων 16 και 17 διασφαλίζονται αποτελεσματικά, μόνο αν η προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 προθεσμία έχει επιτακτικό χαρακτήρα.

54. Η προσαρμογή της κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1493/1999 προσωρινής καταρχάς κατανομής των κονδυλίων, υπό μορφή οριστικής κατανομής τους κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, έχει έννοια μόνο στην περίπτωση που τα αποτελέσματα αυτής της προσαρμογής των κονδυλίων επέρχονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους, το οποίο πάντως βαδίζει προς τη λήξη του.

55. Για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της διάταξης αυτής, απαιτείται η έκδοση της απόφασης για τον καθορισμό της οριστικής κατανομής των κονδυλίων μεταξύ των κρατών μελών πριν από τη λήξη του οικείου οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου, ώστε αφενός τα κράτη μέλη να μπορούν να προβούν στις τελευταίες πληρωμές σε σχέση με δαπάνες που έχουν δηλωθεί σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 πριν από τη λήξη του τρέχοντος οικονομικού έτους και αφετέρου να υπάρχει η δυνατότητα να τους επιστραφούν τα ποσά αυτά από την Επιτροπή πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους με τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ίδιου έτους. Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1258/1999 ορίζει συγκεκριμένα ότι μόνο οι δαπάνες του Οκτωβρίου που έχουν πραγματοποιηθεί από την 1η έως τις 15 Οκτωβρίου καταλογίζονται στον Οκτώβριο, ενώ οι μεταγενέστερες δαπάνες καταλογίζονται στον μήνα Νοέμβριο.

56. Για την προετοιμασία όμως της οριστικής κατανομής των κονδυλίων κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 1493/1999 χρειάζονται οπωσδήποτε, κατά το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000, τα στοιχεία όλων των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να τύχουν συνολικής επεξεργασίας ενόψει της οριστικής κατανομής των κονδυλίων.

57. Για να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα να προσαρμόσει έγκαιρα, με βάση τα πραγματικά στοιχεία, τις προκαταβολές που χορήγησε σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1493/1999, είναι αναγκαίο να προσδοθεί επιτακτικός χαρακτήρας στην προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000, διότι μόνον η ερμηνεία αυτή διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα της ρύθμισης σχετικά με την προθεσμία αυτή. Αν τα κράτη μέλη ήσαν ελεύθερα να υποβάλλουν ή να διορθώνουν πλήρως ή εν μέρει έστω, ακόμη και μετά τις 10 Ιουλίου, στοιχεία που θα επηρέαζαν την οριστική κατανομή των κονδυλίων, η Επιτροπή δεν θα είχε καμία δυνατότητα να καθορίζει εμπρόθεσμα την οριστική κατανομή των κονδυλίων πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους.

58. Επομένως, ακόμη και η τελεολογική ερμηνεία οδηγεί στον χαρακτηρισμό της προθεσμίας του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 ως επιτακτικής προθεσμίας, πράγμα που σημαίνει ότι καταρχήν δεν λαμβάνονται υπόψη για την οριστική κατανομή των κονδυλίων κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 1493/1999 τα στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί εκπρόθεσμα.

2. Επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης

59. Με τον δεύτερο λόγο αναίρεσης η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα διάφορες γενικές

αρχές του κοινοτικού δικαίου. Συγκεκριμένα, η Ελληνική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, αντίθετα από ό,τι δέχτηκε το Πρωτοδικείο, παραβίασε την υποχρέωση αγαστής συνεργασίας, τις αρχές της καλής πίστης και της χρηστής διοίκησης και την αρχή της ίσης μεταχείρισης, διότι δεν έλαβε υπόψη τα διορθωμένα στοιχεία που υπέβαλε εκπρόθεσμα η Ελληνική Δημοκρατία.

60. Ορθώς το Πρωτοδικείο δεν δέχτηκε τις αιτιάσεις σχετικά με την εκ μέρους της Επιτροπής παραβίαση των ανωτέρω αναφερόμενων γενικών αρχών του δικαίου. Ούτε το Πρωτοδικείο παραβίασε έτσι τις εν λόγω αρχές. Επομένως, η αίτηση αναίρεσης της Ελληνικής Δημοκρατίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή ούτε με βάση τον δεύτερο λόγο αναίρεσης.

61. Σε σχέση με την υποχρέωση αγαστής συνεργασίας, θα ήθελα να επισημάνω ότι η αρχή αυτή, την οποία θέτει το άρθρο 10 ΕΚ, ισχύει για τις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών και κοινοτικών οργάνων. Η αρχή αυτή συνεπάγεται την υποχρέωση των κρατών μελών να λαμβάνουν κάθε μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίζει την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου και επιβάλλει στα κοινοτικά όργανα αντίστοιχες υποχρεώσεις αγαστής συνεργασίας με τα κράτη μέλη [8].

62. Κατά την Ελληνική Κυβέρνηση, η παραβίαση των προαναφερθεισών γενικών αρχών οφείλεται καταρχάς στο ότι το σφάλμα που ενείχαν τα στοιχεία που διαβιβάστηκαν εμπρόθεσμα ήταν, κατά τη γνώμη της, πρόδηλο, οπότε η Επιτροπή μπορούσε να το επισημάνει αμέσως και να καταστεί έτσι δυνατή η άμεση διόρθωσή του. Το γεγονός ότι τα δηλωθέντα αριθμητικά στοιχεία για τα εκτάρια διέφεραν σημαντικά από τα στοιχεία στα οποία είχε βασιστεί η Επιτροπή κατά την έκδοση της απόφασης 2005/716/ΕΚ, της 10ης Οκτωβρίου 2005, για καθορισμό της ενδεικτικής κατανομής των κονδυλίων [9], έπρεπε να οδηγήσει την Επιτροπή να διερευνήσει το ζήτημα υποβάλλοντας σχετικά ερωτήματα.

63. Η άποψη αυτή πάντως δεν με πείθει. Τα στοιχεία που διαβιβάστηκαν εμπρόθεσμα δεν περιείχαν κανένα τόσο πρόδηλο σφάλμα, ώστε η Επιτροπή να έπρεπε να το εντοπίσει αμέσως. Το γεγονός και μόνο ότι τα δηλωθέντα στοιχεία διέφεραν από τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε η προσωρινή κατανομή των κονδυλίων κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 1493/1999 δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση σαφή ένδειξη για το ότι τα διαβιβασθέντα στοιχεία ήσαν εσφαλμένα. Τέλος, η εκτίμηση του αν το σφάλμα ήταν πρόδηλο αποτελεί πραγματικό ζήτημα και δεν μπορεί να προσβληθεί με την αίτηση αναίρεσης. Συναφώς η Ελληνική Δημοκρατία δεν έχει θέσει ζήτημα παραμόρφωσης του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων.

64. Η *προσωρινή* κατανομή των κονδυλίων αφορά εξ ορισμού και δαπάνες των οποίων

8 — Βλ. διάταξη της 13ης Ιουλίου 1990, C-2/88, IMM, Zwartveld κ.λπ. (Συλλογή 1990, σ. I-3365, σκέψη 17), και αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2002, C-275/00, First και Franex (Συλλογή 2002, σ. I-10943, σκέψη 49), καθώς και της 16ης Οκτωβρίου 2003, C-339/00, Ιρλανδία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. I-11757, σκέψη 71).

9 — Απόφαση 2005/716/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2005, για καθορισμό της ενδεικτικής κατανομής των κονδυλίων που χορηγούνται στα κράτη μέλη για την περίοδο 2005/2006, όσον αφορά ορισμένο αριθμό εκταρίων, για την αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 271, σ. 45).

ο καταλογισμός ενδέχεται να μην είναι αναγκαίος. Για τον λόγο ακριβώς αυτό οι αποκλίσεις των στοιχείων δεν δημιουργούν καταρχήν αμφιβολίες ως προς την ορθότητα των διαβιβαζόμενων στοιχείων. Εξάλλου, η ορθότητα της γενικότερης αυτής αντίληψης επιβεβαιώνεται εν προκειμένω από το άρθρο 17, παράγραφος 4, του κανονισμού 1227/2000, το οποίο προβλέπει την επιβολή κύρωσης σε περίπτωση που η συνολική έκταση που δηλώνεται είναι μικρότερη από την έκταση στην οποία βασίστηκε η προσωρινή κατανομή των κονδυλίων. Είναι προφανές ότι η διάταξη αυτή πραγματεύεται την πιθανότητα σημαντικών αποκλίσεων των στοιχείων που δηλώνουν τα κράτη μέλη έναντι των στοιχείων στα οποία βασίστηκε η προσωρινή κατανομή.

65. Η Επιτροπή δεν είχε επομένως κανένα λόγο να θεωρήσει, μόλις έλαβε τα εμπροθέσμως διαβιβασθέντα στοιχεία, ότι τα στοιχεία αυτά ενείχαν σφάλματα και να το επισημάνει στην αναιρεσείουσα.

66. Η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί επιπλέον ότι οι προαναφερθείσες αρχές παραβιάστηκαν για τον λόγο ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τα διορθωμένα στοιχεία που της διαβιβάστηκαν περισσότερο από δύο μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας, μολονότι είχε ακόμη τη δυνατότητα, κατά την άποψη της Ελληνικής Κυβέρνησης πάντα, να τα λάβει υπόψη κατά τις τρεις εβδομάδες που απέμεναν μέχρι το χρονικό σημείο κατά το οποίο έπρεπε να εκδοθεί η προσβαλλόμενη εν προκειμένω απόφασή της.

67. Επί του ζητήματος αυτού το Δικαστήριο δεσμεύεται φυσικά από τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη ως προς τα πραγματικά περιστατικά το Πρωτοδικείο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Ούτε επ' αυτού έχει τεθεί από την Ελληνική Δημοκρατία ζήτημα παραμόρφωσης του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων.

68. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ρητά, σύμφωνα με όσα εκθέτει στις σκέψεις 32 και 59 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή δεν είχε πράγματι πλέον τη δυνατότητα να λάβει υπόψη της τα διορθωμένα στοιχεία πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης εν προκειμένω απόφασής της. Αν όμως το χρονικό σημείο μιας απόφασης —όπως εκτέθηκε παραπάνω— δεν μπορεί να μετατίθεται ελεύθερα και αν ο χρόνος που απομένει μέχρι την εκ των προτέρων γνωστή ημερομηνία απόφασης, η οποία έχει ούτως ή άλλως προσδιοριστεί για αρκετά μακρινό χρονικό σημείο, δεν αρκεί για να ληφθούν υπόψη τα εκ των υστέρων υποβαλλόμενα στοιχεία, το γεγονός ότι τα στοιχεία αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη δεν συνιστά παράβαση της υποχρέωσης αγαστής συνεργασίας.

69. Είναι άλλωστε σαφέστατο ότι μια περίπλοκη διαδικασία, για την οποία ο νομοθέτης, προβλέποντας ότι η προθεσμία για τη διαβίβαση των στοιχείων λήγει στις 10 Ιουλίου, παραχωρεί στην Επιτροπή ένα χρονικό διάστημα τριών περίπου μηνών, δεν μπορεί να διεξαχθεί εντός λίγων ημερών. Επιπλέον, κατά το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 1227/2000, η απόφαση για την οριστική κατανομή των κονδυλίων δεν μπορεί να εκδίδεται, λόγω των διαφόρων αλληλεξαρτήσεων, παρά μόνο ως ενιαία απόφαση για όλα τα κράτη μέλη.

70. Τέλος, το Πρωτοδικείο δεν παρερμήνευσε, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ούτε την έκταση εφαρμογής της αρχής της ισότητας.

71. Η γενική αρχή της ισότητας, ως γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, επιβάλλει να μην επιφυλάσσεται σε παρόμοιες καταστάσεις διαφορετική μεταχείριση ούτε σε διαφορετικές καταστάσεις παρόμοια μεταχείριση, εκτός αν η διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς [10].

72. Κατά συνέπεια, η αρχή της ισότητας δεν επιβάλλει την υποχρέωση να λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που διαβιβάζονται δύο και πλέον μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας όπως ακριβώς τα στοιχεία που διαβιβάζονται με καθυστέρηση λίγων ημερών. Πράγματι, με δεδομένο ότι το συνολικό χρονικό διάστημα που έχει η Επιτροπή στη διάθεσή της για να εκδώσει την απόφασή της ανέρχεται σε τρεις περίπου μήνες, η διαβίβαση των στοιχείων με καθυστέρηση λίγων ημερών και η διαβίβασή τους με καθυστέρηση δύο και πλέον μηνών δεν συνιστούν παρόμοιες καταστάσεις.

3. Επί του τρίτου λόγου αναίρεσης

73. Με τον τρίτο λόγο αναίρεσης η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση περιέχει αντιφατικές αιτιολογίες και επομένως πρέπει να αναιρεθεί. Ενώ στις σκέψεις 25, 26 και 43 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης η προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 χαρακτηρίζεται ως επιτακτική, το Πρωτοδικείο έρχεται σε αντίφαση προς τα εκτιθέμενα στις παραπάνω σκέψεις, όταν με τη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης διαπιστώνει ότι δεν αποκλείεται εντελώς το ενδεχόμενο να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί εκπρόθεσμα, εφόσον πρόκειται για μικρή υπέρβαση της προθεσμίας.

74. Το ζήτημα αν οι αιτιολογίες μιας απόφασης του Πρωτοδικείου είναι αντιφατικές ή ανεπαρκείς αποτελεί νομικό ζήτημα που μπορεί επομένως να προβληθεί κατ' αναίρεση [11].

75. Ούτε όμως ο τρίτος λόγος αναίρεσης είναι πειστικός, διότι, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζεται η αναιρεσείουσα, το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης δεν είναι αντιφατικό. Το Πρωτοδικείο δηλαδή, αποφαινόμενο ότι δεν «αποκλείεται εντελώς», σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το ενδεχόμενο να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί εκπρόθεσμα, μολονότι είχε δεχτεί ότι η επίδικη προθεσμία είναι επιτακτική, εκθέτει συγχρόνως ότι η εξαίρεση αυτή μπορεί να ισχύει μόνο σε περίπτωση μικρής υπέρβασης της προθεσμίας και όχι σε περίπτωση μεγάλης υπέρβασής της, όπως εν προκειμένω.

76. Το Πρωτοδικείο εκθέτει λεπτομερώς, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, τις τελεολογικές σκέψεις που συνηγορούν ακριβώς υπέρ του συμπεράσματος ότι η προθεσμία του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 1227/2000 είναι επιτακτική: η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο για να εκδώσει την απόφαση περί της οριστικής κατανομής των κονδυλίων, της οποίας η έκδοση πρέπει να πραγματοποιείται υποχρεωτικά

10 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2006, C-313/04, Egenberger (Συλλογή 2006, σ. I-6331, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

11 — Βλ. επ' αυτού απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2007, C-403/04 P και C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries και Nippon Steel κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-729, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου.

77. Το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο αναφέρεται στο ενδεχόμενο να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί με μικρή υπέρβαση της προθεσμίας, εφόσον τούτο δεν δυσχεραίνει την εμπρόθεσμη έκδοση της απόφασης της Επιτροπής, συνιστά τη λογική συνέχεια του σκεπτικού του και δεν αποτελεί λογική αντίφαση.

4. Συνοπτικό συμπέρασμα

78. Αφού κανείς από τους λόγους αναίρεσης της Ελληνικής Δημοκρατίας δεν μπορεί να γίνει δεκτός, η αίτηση αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

VII — Πρόταση

81. Προτείνω συνεπώς στο Δικαστήριο:

«1) να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης,

2) να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα».

VI — Δικαστικά έξοδα

79. Κατά το άρθρο 122, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναίρεσης απορρίπτεται, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των εξόδων. Από το άρθρο 69, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σε συνδυασμό με το άρθρο 118 του Κανονισμού Διαδικασίας συνάγεται ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

80. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει υποβάλει τέτοιο αίτημα και η αναιρεσείουσα ηττήθηκε σε σχέση με τους λόγους που προέβαλε, στα δικαστικά έξοδα πρέπει να καταδικαστεί η αναιρεσείουσα.